

ЈП ЈУГОИМПОРТ – СДПР БЕОГРАД

**Консолидовани финансијски извештаји
за пословну 2014. годину и
Извештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
Извештај независног ревизора	1 - 2
Консолидовани биланс стања	3
Консолидовани биланс успеха	4
Консолидовани извештај о осталом резултату	5
Консолидовани извештај о променама на капиталу	6
Консолидовани извештај о токовима готовине	7
Напомене уз консолидоване финансијске извештаје	8 - 40

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Управном одбору ЈП Југоимпорт – СДПР Београд

Обавили смо ревизију приложених консолидованих финансијских извештаја привредног друштва ЈП Југоимпорт – СДПР Београд (у даљем тексту „Матично друштво“) и његових зависних друштава (заједно „Група“), који обухватају консолидовани биланс стања на дан 31. децембра 2014. године и консолидовани биланс успеха, консолидовани извештај о осталом резултату, консолидовани извештај о променама на капиталу и консолидовани извештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомена уз консолидоване финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и објективно приказивање ових консолидованих финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије, као и за такве интерне контроле за које руководство утврди да су неопходне и које омогућавају састављање консолидованих финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед проневере или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о овим консолидованим финансијским извештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди налажу да се придржавамо етичких принципа и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија подразумева примену поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама обелодањеним у финансијским извештајима. Изабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извештајима, насталих услед проневере или грешке. Приликом процене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и објективно приказивање финансијских извештаја, у циљу креирања адекватних ревизијских поступака у датим околностима, али не за потребе изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола правног лица. Ревизија такође укључује оцену адекватности примењених рачуноводствених политика и прихватљивости рачуноводствених процена извршених од стране руководства, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбеде основ за изражавање нашег мишљења.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА (НАСТАВАК)

Управном одбору ЈП Југоимпорт – СДПР Београд (наставак)

Мишљење

По нашем мишљењу, консолидовани финансијски извештаји истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, приказују финансијски положај Групе на дан 31. децембра 2014. године, као и резултате њеног пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Извештај о другим законским и регулаторним захтевима

Консолидовани годишњи извештај о пословању за 2014. годину, састављен од стране Групе на основу захтева датих у члану 29 Закона о рачуноводству, усклађен је са консолидованим финансијским извештајима Групе за пословну 2014. годину.

Београд, 30. јул 2015. године

Овлашћени ревизор

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембар 2014. године
(у хиљадама РСД)

	<u>Напомена</u>	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална имовина		229.449	164.183
Некретнине, постројења и опрема	5	6.702.835	5.083.187
Инвестиционе некретнине	6	919.008	919.008
Биолошка средства		2.670	-
Дугорочни финансијски пласмани	7	892.886	375.478
Дугорочна потраживања		2.506	-
		<u>8.749.354</u>	<u>6.541.856</u>
Обртна имовина			
Залихе	8	5.175.328	2.367.579
Потраживања по основу продаје	9	3.891.457	3.778.773
Потраживања из специфичних послова		156.553	78.739
Друга потраживања		178.057	320.099
Краткорочни финансијски пласмани		312.301	543.287
Готовина и готовински еквиваленти	10	5.868.594	10.398.962
Порез на додату вредност	11	521.037	298.375
Активна временска разграничења	12	1.587.417	962.543
		<u>17.690.744</u>	<u>18.748.357</u>
Укупна актива		<u>26.440.098</u>	<u>25.290.213</u>
ПАСИВА			
Капитал			
Основни капитал	13	1.194.962	1.194.962
Резерве		2.313.067	2.306.515
Ревалоризационе резерве		1.642.769	1.642.769
Нереализовани губици по основу ХоВ и других компоненти осталог свеобухватног резултата		(66.116)	(15.357)
Нераспоређени добитак		1.086.891	843.920
		<u>6.171.573</u>	<u>5.972.809</u>
Учешће без права контроле		82.573	80.312
		<u>6.254.146</u>	<u>6.053.121</u>
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочна резервисања	14	374.583	376.087
Дугорочне обавезе	15	7.682.722	7.594.960
Одложене пореске обавезе	16	383.112	380.363
		<u>8.440.417</u>	<u>8.351.410</u>
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе		208.518	545.354
Примљени аванси, депозити и кауције		8.246.077	7.262.976
Обавезе из пословања	17	2.850.146	2.776.465
Остале краткорочне обавезе		110.752	125.201
Обавезе по основу ПДВ		30.190	3.738
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине		36.705	30.896
Пасивна временска разграничења		263.147	141.052
		<u>11.745.535</u>	<u>10.885.682</u>
Укупна пасива		<u>26.440.098</u>	<u>25.290.213</u>
Ванбилансна евиденција		<u>33.554.727</u>	<u>30.388.339</u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

Југослав Петковић
 в.д. директора

[Handwritten signature]

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА

За пословну 2014. годину

(у хиљадама РСД)

	<u>Напомена</u>	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје робе	18	7.721.802	6.816.861
Приходи од продаје производа и услуга	19	1.997.310	3.273.786
Приходи од премија, субвенција, дотација и донација		4.001	1.893
Други пословни приходи		37.213	39.509
		<u>9.760.326</u>	<u>10.132.049</u>
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Набавна вредност продате робе		4.780.026	3.114.610
Приходи од активирања учинака и робе		(176.034)	(377.852)
Смањење вредности залиха учинака		(117)	(264)
Трошкови материјала		220.946	190.552
Трошкови горива и енергије		81.112	67.779
Трошкови зарада и остали лични расходи	20	1.381.582	1.252.550
Трошкови производних услуга	21	2.164.164	2.375.736
Трошкови амортизације		192.967	116.587
Трошкови дугорочних резервисања		77.120	150.325
Нематеријални трошкови	22	920.002	2.199.784
		<u>9.641.768</u>	<u>9.089.807</u>
		<u>118.558</u>	<u>1.042.242</u>
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК			
Финансијски приходи	23	1.842.558	1.146.653
Финансијски расходи	24	(2.469.654)	(561.680)
		<u>(627.096)</u>	<u>584.973</u>
Приходи од усклађивања вредности остале имовине		57.599	66.466
Расходи од усклађивања вредности остале имовине	25	(3.325.645)	(1.641.570)
Остали приходи	26	4.913.046	743.467
Остали расходи	27	(842.817)	(114.044)
		<u>293.645</u>	<u>681.534</u>
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Губитак пословања које се обуставља		<u>(4.603)</u>	<u>(10.772)</u>
		<u>289.042</u>	<u>670.762</u>
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
Порез на добитак	28	(161.060)	(197.298)
		<u>127.982</u>	<u>473.464</u>
НЕТО ДОБИТАК			
Нето добитак власника Матичног друштва		125.887	473.297
Добитак мањинских улагача		2.095	167
		<u>127.982</u>	<u>473.464</u>

Напомене на наредним странама чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

За пословну 2014. годину

(у хиљадама РСД)

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
НЕТО ДОБИТАК	127.982	473.464
ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК		
Ставке које неће бити рекласификоване у биланс успеха у будућим периодима		
Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	-	949.056
Актуарски губици по основу планова дефинисаних примања	(684)	-
(Губици)/добаци по основу улагања у власничке инструменте капитала	(569)	1
Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у биланс успеха у будућим периодима		
Губици по основу ХоВ расположивих за продају	(49.506)	(41.502)
ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ (ГУБИТАК)/ДОБИТАК	(50.759)	907.555
Порез на остали свеобухватни добитак	-	-
УКУПАН НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК	77.223	1.381.019
Приписан већинским власницима капитала	75.128	1.380.852
Приписан власницима који немају контролу	2.095	167

Напомене на наредним странама чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
За пословну 2014. годину
(у хиљадама РСД)

	Компоненте капитала			Компоненте осталог резултата					Укупно
	Основни капитал	Резерве	Нераспоређени добитак	Ревалоризационе резерве	Актуарски губици	Губици по основу улагања у власничке инструменте капитала	Добици/(губици) по основу ХоВ расположивих за продају	Мањински интерес	
Стање 1. јануара 2013. године	1.194.962	1.285.846	2.440.338	693.713	-	(23)	26.167	80.145	5.721.148
Нето добитак текуће године	-	-	473.297	-	-	-	-	167	473.464
Остали свеобухватни добитак/(губитак)	-	-	-	949.056	-	1	(41.502)	-	907.555
Укупан свеобухватни добитак/(губитак)	-	-	473.297	949.056	-	1	(41.502)	167	1.381.019
Дивиденде	-	-	(1.011.725)	-	-	-	-	-	(1.011.725)
Преноси	-	1.031.480	(1.031.480)	-	-	-	-	-	-
Остало	-	(10.811)	(26.510)	-	-	-	-	-	(37.321)
Стање 31. децембра 2013. године	1.194.962	2.306.515	843.920	1.642.769	-	(22)	(15.335)	80.312	6.053.121
Стање 1. јануара 2014. године	1.194.962	2.306.515	843.920	1.642.769	-	(22)	(15.335)	80.312	6.053.121
Нето добитак текуће године	-	-	125.887	-	-	-	-	2.095	127.982
Остали свеобухватни губитак	-	-	-	-	(684)	(569)	(49.506)	-	(50.759)
Укупан свеобухватни добитак/(губитак)	-	-	125.887	-	(684)	(569)	(49.506)	2.095	77.223
Преноси	-	6.552	(6.552)	-	-	-	-	-	-
Остало	-	-	123.636	-	-	-	-	166	123.802
Стање 31. децембра 2014. године	1.194.962	2.313.067	1.086.891	1.642.769	(684)	(591)	(64.841)	82.573	6.254.146

Напомене на наредним странама чине саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
За пословну 2014. годину
(у хиљадама РСД)

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
ПОСЛОВНЕ АКТИВНОСТИ		
Продаја и примљени аванси	10.264.394	11.208.733
Примљене камате из пословних активности	278.534	25.104
Остали приливи из редовног пословања	1.987.723	1.916.927
Исплате добављачима и дати аванси	(13.765.843)	(11.924.147)
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	(1.008.020)	(1.249.334)
Плаћене камате	(9.608)	(25.341)
Порез на добитак	(193.104)	(566.384)
Одливи по основу осталих јавних прихода	(297.357)	(270.446)
Нето одлив готовине из пословних активности	<u>(2.743.281)</u>	<u>(884.888)</u>
АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	2.979	1.152
Остали финансијски пласмани, нето	2.552.761	(157.728)
Примљене камате из активности инвестирања	2.898	446.690
Примљене дивиденде	-	7.339
Куповина акција и удела	(3.615.807)	-
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	(682.164)	(831.570)
Нето одлив готовине из активности инвестирања	<u>(1.739.333)</u>	<u>(534.117)</u>
АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Дугорочни и краткорочни кредити, нето	(768.975)	261.068
Остале обавезе, нето	(48)	-
Исплаћене дивиденде	-	(1.017.664)
Нето одлив готовине из активности финансирања	<u>(769.023)</u>	<u>(756.596)</u>
Нето одлив готовине	<u>(5.251.637)</u>	<u>(2.175.601)</u>
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	<u>10.398.962</u>	<u>12.973.865</u>
Позитивне курсне разлике	1.029.947	186.042
Негативне курсне разлике	(308.678)	(585.344)
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	<u>5.868.594</u>	<u>10.398.962</u>

Напомене на наредним странама чине
саставни део ових консолидованих финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2014. године

---

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Јавно предузеће Југоимпорт – СДПР Београд (у даљем тексту „Матично друштво“) првобитно је основано 18. јуна 1949. године као предузеће за међународну трговину Југоимпорт.

Матично друштво је организовано као јавно предузеће и регистровано је код Агенције за привредне регистре.

Основна делатност Матичног друштва и његових зависних друштава (у даљем тексту: „Група“) је извоз и увоз наоружања, војне опреме и војни инжењеринг.

Седиште Групе је у Београду, улица Булевар уметности 2.

Матични број Матичног друштва је 07051751, а порески идентификациони број 100001790.

Консолидовани финансијски извештаји за пословну 2014. годину одобрени су од стране руководства Групе дана 29. јула 2015. године.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Основе за састављање консолидованих финансијских извештаја

Консолидовани финансијски извештаји Групе су састављени у складу са Законом о рачуноводству (Службени гласник РС, бр. 62/2013) и другим рачуноводственим прописима који се примењују у Републици Србији.

На основу важећих рачуноводствених прописа, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја („Оквир“), Међународне рачуноводствене стандарде („МРС“), односно Међународне стандарде финансијског извештавања („МСФИ“), као и тумачења која су саставни део стандарда.

Превод Оквира, МРС, МСФИ и тумачења, издатих од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде и Комитета за тумачења међународних стандарда финансијског извештавања, утврђује се решењем Министра финансија и објављује у Службеном гласнику РС. Међутим, до датума састављања консолидованих финансијских извештаја за 2014. годину нису преведене нити објављене све важеће промене у стандардима и тумачењима.

Сходно томе, приликом састављања консолидованих финансијских извештаја Група није у потпуности применила МРС, МСФИ и тумачења која су на снази за годину која се завршава 31. децембра 2014. године. Имајући у виду материјално значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу да имају на реалност и објективност консолидованих финансијских извештаја Групе, приложени консолидовани финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ и МРС.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

---

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)**Основе консолидације*****Зависна привредна друштва***

Консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје Матичног друштва и његових зависних привредних друштава. Зависна привредна друштва су правна лица која се налазе под контролом Матичног друштва. Контрола постоји када Матично друштво поседује, директно или индиректно, моћ управљања финансијским и пословним политикама зависног привредног друштва на начин који му обезбеђује користи од његових активности.

Метод куповине је коришћен за рачуноводствено обухватање свих пословних комбинација које су имале за резултат стицање зависног привредног друштва од стране Групе. Трошак пословне комбинације се одмерава по фер вредности датих средстава, насталих или преузетих обавеза и инструмената капитала на датум размене, и увећава се за трошкове који се могу директно приписати пословној комбинацији. Препознатљива стечена имовина и обавезе и потенцијалне обавезе преузете пословном комбинацијом се иницијално одмеравају по њиховој фер вредности на дан стицања. Било који вишак између трошка пословне комбинације над учешћем стицаоца у нето фер вредности препознатљиве имовине, обавеза и потенцијалних обавеза признаје се као гудвил.

Финансијски извештаји зависних привредних друштава укључују се у консолидоване финансијске извештаје Групе на основу сабирања „ред по ред“ истих ставки активе, пасиве, капитала, прихода и расхода, од дана стицања ефективне контроле до дана престанка постојања ефективне контроле над зависним привредним друштвом. Сви материјално значајни износи трансакција које су настале из међусобних пословних односа између привредних друштава укључених у консолидацију елиминисани су приликом поступка консолидације.

Консолидовани финансијски извештаји Групе састављени су уз примену јединствених рачуноводствених политика за сличне трансакције.

Придružена друштва

Придružена друштва су друштва у којима Група има значајан утицај. Значајан утицај је моћ учествовања у одлучивању придружених ентитета по питању финансијских и оперативних одлука и политика, али није контрола или заједничка контрола над тим пословним политикама и одлукама.

Резултати, имовина и обавезе придружених ентитета су укључени у приложене консолидоване финансијске извештаје коришћењем методе удела. Према методу удела, улагање се почетно признаје по набавној вредности (висини инвестиције), а затим се, након датума стицања књиговодствена вредност повећава или смањује да би се признао удео Групе у добитку или губитку придруженог друштва. Удео Групе у добитку или губитку придруженог друштва у који се инвестира признаје се у добитку или губитку Групе. Када удео Групе у губицима придруженог друштва премаши учешће у капиталу Групе у датом лицу, Група престаје да признаје свој удео у будућим губицима. Додатни губици се признају само у мери у којој је Група стекла законску или стварну обавезу или вршила исплату у име придруженог друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

---

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)**Основе консолидације (наставак)*****Придružена друштва (наставак)***

Било који износ којим трошак набавке превазилази удео Групе у нето фер вредности препознатљивих средстава, обавеза и потенцијалних обавеза придруженог друштва признат на дан прибављања, води се као гудвил укључен у књиговодствену вредност улагања. Било који износ којим удео Групе у нето фер вредности препознатљивих средстава, обавеза и потенцијалних обавеза придруженог друштва превазилази трошак набавке, након поновне процене, признаје се одмах у добитку или губитку.

Захтеви МРС 36 „Умањење вредности имовине“ користе се у одређивању да ли је потребно признати губитак по основу обезвређења улагања Групе у придружено друштво. Када је потребно, укупна књиговодствена вредност улагања (заједно са гудвилком) тестира се на обезвређење у складу са МРС 36 „Умањење вредности имовине“, као јединствено средство и пореди се његова наплатива вредност (која представља употребну вредност или фер вредност умањену за трошкове продаје, која год од ове две вредности је виша) са његовом књиговодственом вредношћу. Признати износ импаритетног губитка улази у књиговодствену вредност улагања. Укидање неког износа импаритетног губитка признаје се у складу са МРС 36 у мери у којој се наплативи износ инвестиције касније повећава.

Када лице у оквиру Групе послује са придруженим друштвом, добици и губици настали по основу трансакција са придруженим друштвом признају се у консолидованим финансијским извештајима Групе у мери у којој улагања у придружена друштва нису повезана са Групом

Презентација консолидованих финансијских извештаја

Консолидовани финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС, бр. 114/2006, 119/2008, 2/2010, 101/2012, 118/2012, 3/2014, 95/2014 и 144/2014).

Консолидовани финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД), осим уколико није другачије наведено. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Рачуноводствени метод

Консолидовани финансијски извештаји су састављени по методу првобитне набавне вредности, осим уколико МСФИ не захтевају другачији основ вредновања на начин описан у значајним рачуноводственим политикама.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2014. године

---

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (НАСТАВАК)

Начело сталности пословања

Консолидовани финансијски извештаји Групе састављени су на основу начела сталности пословања.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема се иницијално признају по набавној вредности, односно по цени коштања за средства израђена у сопственој режији. Набавну вредност чини фактурна вредност увећана за све трошкове који се могу директно приписати довођењу ових средстава у стање функционалне приправности.

Након почетног признавања некретнине се мере по ревалоризованој (процењеној) вредности која представља њихову фер вредност на дан ревалоризације (процене) умањену за кумулирану исправку вредности по основу амортизације и за евентуалне кумулиране губитке по основу умањења вредности, а постројења и опрема по набавној вредности умањеној за кумулирану исправку вредности по основу амортизације и за евентуалне кумулиране губитке по основу умањења вредности.

Амортизација некретнина и опреме се израчунава применом пропорционалне методе у току процењеног корисног века употребе средстава, уз примену следећих стопа:

Грађевински објекти	1,3% – 8,0%
Опрема	5,0% – 20,0%
Моторна возила	14,3% – 15,5%
Намештај	10,0% – 12,5%
Остала опрема	33,3% – 50,0%

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2014. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

Некретнине, постројења и опрема (наставак)

Обрачун амортизације почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је средство стављено у употребу. Амортизационе стопе се ревидирају сваке године ради обрачуна амортизације која одражава стварни утрошак ових средстава у току пословања и преостали намеравањем њиховог коришћења.

Средство се искњижава из евиденције у моменту отуђења или уколико се не очекују будуће економске користи од употребе тог средства. Добици или губици по основу продаје или отписа средства (као разлика између нето продајне вредности и књиговодствене вредности) признају се у билансу успеха одговарајућег периода.

Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине обухватају некретнине које Група издаје у закуп или држи ради увећања вредности капитала.

Иницијално признавање инвестиционих некретнина врши се по њиховој набавној вредности или цени коштања. Набавну вредност чини фактурна вредност увећана за све трошкове који се могу директно приписати довођењу ових средстава у стање функционалне приправности.

Након почетног признавања инвестиционе некретнине се вреднују по фер вредности, коју годишње утврђују екстерни проценитељи. Фер вредност се заснива на ценама понуде на активном тржишту коригованим, уколико је неопходно, за специфичности средства. Промене у фер вредностима инвестиционих некретнина се евидентирају у билансу успеха као део осталих прихода, односно осталих расхода.

Залихе

Залихе се вреднују по набавној вредности, односно цени коштања, или нето продајној вредности, у зависности која је нижа.

Набавна вредност укључује вредност по фактури добављача, увозне дажбине, транспортне трошкове и друге зависне трошкове набавке. Цена коштања обухвата трошкове директног материјала, директног рада и индиректне трошкове производње. Трошкови су укључени у цену коштања на бази нормалног степена искоришћености капацитета, не укључујући трошкове камата.

Нето продајна вредност представља вредност по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања, након умањења за трошкове продаје.

Обрачун излаза залиха утврђује се методом просечне пондерисане цене.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)

Умањење вредности имовине

На дан сваког биланса стања, Група преиспитује књиговодствену вредност своје материјалне и нематеријалне имовине да би утврдила да ли постоје индикације да је дошло до губитка по основу умањења вредности имовине. Уколико такве индикације постоје, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Група процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша. За потребе процене вредности у употреби, процењени будући новчани токови дисконтују се до садашње вредности применом дисконтне стопе пре опорезивања која одражава садашњу тржишну процену временске вредности новца за ризике специфичне за то средство.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодствене вредности, онда се књиговодствена вредност тог средства умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство претходно није било предмет ревалоризације. У том случају део губитка, до износа ревалоризације, признаје се у оквиру промена на капиталу.

Финансијски инструменти

Класификација финансијских инструмената

Финансијска средства укључују дугорочне финансијске пласмане, потраживања, краткорочне финансијске пласмане и готовину и готовинске еквиваленте. Група класификује финансијска средства у неку од следећих категорија: средства по фер вредности кроз биланс успеха, инвестиције које се држе до доспећа, кредити (зајмови) и потраживања и средства расположива за продају. Класификација зависи од сврхе за коју су средства стечена. Руководство Групе утврђује класификацију финансијских средства приликом иницијалног признавања.

Финансијске обавезе укључују дугорочне финансијске обавезе, краткорочне финансијске обавезе, обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе. Група класификује финансијске обавезе у две категорије: обавезе по фер вредности кроз биланс успеха и остале финансијске обавезе.

Метод ефективне камате

Метод ефективне камате је метод израчунавања амортизоване вредности финансијског средства или финансијске обавезе и расподеле прихода од камате и расхода од камате током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која тачно дисконтује будуће готовинске исплате или примања током очекиваног рока трајања финансијског инструмента или где је прикладно, током краћег периода на нето књиговодствену вредност финансијског средства или финансијске обавезе.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)**Финансијски инструменти (наставак)*****Готовина и готовински еквиваленти***

Под готовином и готовинским еквивалентима подразумевају се новац у благајни, средства на текућим и девизним рачунима као и краткорочни депозити до три месеца које је могуће лако конвертовати у готовину и који су предмет безначајног ризика од промене вредности.

Кредити (зајмови) и потраживања

Потраживања од купаца, кредити (зајмови) и остала потраживања са фиксним или одредивим плаћањима која се не котирају на активном тржишту класификују се као кредити (зајмови) и потраживања.

Кредити и потраживања вреднују се по амортизованој вредности, применом методе ефективне камате, умањеној за умањење вредности по основу обезвређења. Приход од камате се признаје применом метода ефективне камате, осим у случају краткорочних потраживања, где признавање прихода од камате не би било материјално значајно.

Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају су недеривативна средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована као финансијска средства назначена по фер вредности кроз биланс успеха, инвестиције које се држе до доспећа и кредити (зајмови) и потраживања.

Након почетног признавања, финансијска средства расположива за продају признају се по њиховој фер вредности. Добици или губици настали по основу промене фер вредности признају се у оквиру укупног осталог резултата, на рачунима нерелизованих добитака и губитака по основу хартија од вредности. Умањења за губитке по основу обезвређења вредности се признају директно у билансу успеха. У случају продаје финансијског средства расположивог за продају или трајног умањења вредности, кумулативни добитак или губитак, претходно признат у оквиру капитала, преноси се на приходе и расходе периода.

Фер вредност финансијских средстава се у начелу утврђује према тржишној вредности оствареној на Београдској берзи на дан биланса стања. За средства за која не постоји активно тржиште, фер вредност се утврђује коришћењем техника процене. Технике процене обухватају коришћење последњих независних тржишних трансакција између обавештених, вољних страна, ако су доступне, поређење са актуелном фер вредношћу другог инструмента који је у значајној мери исти и анализу дисконтованог тока готовине. Средства за која не постоји активно тржиште и за која није могуће реално утврдити фер вредност вреднују се по набавној вредности, умањеној за евентуалне кумулиране губитке по основу умањења вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)**Финансијски инструменти (наставак)*****Умањења вредности финансијских средстава***

На дан сваког биланса стања, Група процењује да ли постоје објективни докази да је дошло до умањења вредности финансијског средства или групе финансијских средстава (осим средстава исказаних по фер вредности кроз биланс успеха). Обезвређење финансијских средстава се врши када постоје објективни докази да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијског средства, процењени будући новчани токови средстава измењени.

Обезвређење (исправка вредности) потраживања врши се индиректно за износ доспелих потраживања која нису наплаћена у одређеном периоду од датума доспећа за плаћање, а директно ако је немогућност наплате извесна и документована. Промене на рачуну исправке вредности потраживања евидентирају се у корист или на терет биланса успеха. Наплата отписаних потраживања књижи се у билансу успеха као остали приход.

Обезвређење акција, класификованих као финансијска средства расположива за продају, које се не котирају на Београдској берзи врши се у случају значајног или дуготрајног пада фер вредности посматране акције испод њене књиговодствене вредности. Претходно признати расходи обезвређења по овом основу се не укидају кроз биланс успеха. Свако накнадно повећање фер вредности се признаје директно у оквиру укупног осталог резултата.

Остале финансијске обавезе

Остале финансијске обавезе, укључујући обавезе по кредитима, иницијално се признају по фер вредности примљених средстава, умањене за трошкове трансакције.

Након почетног признавања, остале финансијске обавезе се вреднују по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне камате. Трошак по основу камата се признаје у билансу успеха обрачунског периода.

Резервисања

Резервисања се признају и врше када Група има садашњу обавезу (законску или уговорену), која је резултат прошлих догађаја, и када је вероватно да ће одлив ресурса који стварају економске добити бити потребан да се измири обавеза и када се износ обавезе може поуздано проценити. Резервисања се признају за будуће пословне губитке.

Резервисања се вреднују по садашњој вредности очекиваних новчаних одлива, уз примену дисконтне стопе пре опорезивања која одражава постојеће тржишне услове и евентуалне специфичне ризике повезане са потенцијалном обавезом за које се признаје резервисање. Повећање резервисања услед протеча времена се признаје као расход по основу камата.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)**Порез на добитак*****Текући порез***

Порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са прописима о опорезивању Републике Србије. Коначни износ обавезе пореза на добитак утврђује се применом пореске стопе од 15% на пореску основицу утврђену у пореском билансу друштва. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добитак приказан у званичном билансу успеха који се коригује за сталне разлике које су дефинисане прописима о опорезивању Републике Србије.

Републички прописи не предвиђају да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од 5 година.

Одложени порез

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле између књиговодствене вредности средства и обавеза у финансијским извештајима и њихове одговарајуће пореске основице коришћене у израчунавању опорезивог добитка. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике, док се одложена пореска средства признају у мери у којој је вероватно да ће опорезиви добици бити расположиви за коришћење одбитних привремених разлика.

Одложени порез се обрачунава по пореским стопама за које се очекује да ће се примењивати у периоду када се средство реализује или обавеза измирује. Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет осталог свеобухватног резултата, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру осталог свеобухватног резултата.

Примања запослених***Порези и доприноси на зараде и накнаде зарада***

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Група је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Група је, такође, обавезна да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Група није укључена у друге облике пензијских планова и нема никаквих обавеза по овим основама.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (НАСТАВАК)**Примања запослених (наставак)*****Отпремнине***

У складу са Законом о раду и Колективним уговором, Група има обавезу да запосленом исплати отпремнину приликом одласка у пензију у износу две просечне зараде остварене у Републици Србији у месецу који претходи месецу одласка у пензију. Група је извршила актуарску процену садашње вредности ове обавезе и формирало резервисање по том основу.

Приходи и расходи

Приходи од продаје робе, производа и извршених услуга признају се у билансу успеха под условом да су сви ризици и користи прешли на купца. Приходи од продаје се евидентирају у моменту испоруке производа и робе или извршења услуге. Приходи се исказују по фактурној вредности, умањеној за одобрене попусте и порез на додату вредност.

Расходи се обрачунавају по начелу узрочности прихода и расхода.

Прерачунавање стране валуте

Пословне промене настале у страном валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у страном валути на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза за тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике, настале приликом пословних трансакција у страном валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у страном валути, књижене су у корист или на терет биланса успеха.

Немонетарне ставке које се вреднују по принципу историјског трошка израженог у страном валути прерачунате су по историјском курсу важећем на дан иницијалне трансакције.

Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања се односе на камате и друге трошкове који настају у вези са позајмљивањем средстава. Трошкови позајмљивања који се могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради средства које се оспособљава за употребу, укључују се у набавну вредност или цену коштања тог средства. Остали трошкови позајмљивања признају се као расход периода у коме су настали.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

---

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ

Састављање консолидованих финансијских извештаја захтева од руководства Групе да врши процене и доноси претпоставке које могу да имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања консолидованих финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на претходном искуству, текућим и очекиваним условима пословања и осталим расположивим информацијама на дан састављања консолидованих финансијских извештаја. Стварни резултати могу да се разликују од процењених износа.

Најзначајнија подручја која од руководства захтевају вршење процене и доношење претпоставки представљена су у даљем тексту:

Корисни век некретнина, постројења и опреме

Група процењује преостали корисни век некретнина, постројења и опреме на крају сваке пословне године. Процена корисног века некретнина, постројења и опреме је заснована на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и променама економских и индустријских фактора.

Уколико се садашња процена разликује од претходних процена, промене у пословним књигама Групе се евидентирају у складу са МРС 8 „Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке“. Ове процене могу да имају материјално значајан ефекат на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме као и на износ амортизације текућег обрачунског периода.

Умањење вредности имовине

На дан биланса стања, Група врши преглед књиговодствене вредности материјалне и нематеријалне имовине и процењује да ли постоје индикације за умањење вредности неког средства. Приликом процењивања умањења вредности, средства која готовинске токове не генеришу независно додељују се одговарајућој јединици која генерише новац. Накнадне промене у додељивању јединици која генерише новац или у времену новчаних токова могу да утичу на књиговодствену вредност односне имовине.

Исправка вредности потраживања

Исправка вредности сумњивих и спорних потраживања је извршена на основу процењених губитака услед немогућности купаца да испуне своје обавезе. Процена руководства је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитној способности купаца и променама у постојећим условима продаје. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и очекиваној будућој наплати. Промене у условима пословања, делатности или околностима везаним за одређене купце могу да имају за последицу корекцију исправке вредности сумњивих и спорних потраживања обелодањене у приложеним консолидованим финансијским извештајима.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

---

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ (НАСТАВАК)**Исправка вредности застарелих залиха и залиха са успореним обртом**

Група врши исправку вредности застарелих залиха као и залиха са успореним обртом. Поред тога, одређене залихе Групе вредноване су по њиховој нето продајној вредности. Процена нето продајне вредности залиха извршена је на основу најпоузданијих расположивих доказа у време вршења процене. Ова процена узима у обзир очекивано кретање цене и трошкова у периоду након датума биланса стања и њена реалност зависи од будућих догађаја који треба да потврде услове који су постојали на дан биланса стања.

Судски спорови

Приликом одмеравања и признавања резервисања и утврђивања нивоа изложености потенцијалним обавезама које се односе на постојеће судске спорове руководство Групе доноси одређене процене. Ове процене су неопходне за утврђивање вероватноће настанка негативног исхода и одређивања износа неопходног за коначно судско поравнање. Услед инхерентне неизвесности у поступку процењивања, стварни губици могу да се разликују од губитака иницијално утврђених проценом. Због тога се процене коригују када Група дође до нових информација, углавном уз подршку интерних стручних служби или спољних саветника. Измене процена могу да у значајној мери утичу на будуће пословне резултате.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

5. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	у хиљадама РСД					Укупно
	Земљиште и грађевински објекти	Опрема	Остала средства	Улагања у туђа основна средства	Аванси и средства у припреми	
Набавна вредност						
1. јануар 2013. године	2.897.700	707.663	123	180.539	14.799	3.800.824
Набавке у току године	367.153	65.006	68	679.587	89.540	1.201.354
Преноси	139.820	395.678	-	(495.066)	(40.432)	-
Преноси на инвестиционе некретнине	(79.735)	-	-	-	-	(79.735)
Ефекат процене	1.116.538	-	-	-	-	1.116.538
Отуђења и расходовања	(364.853)	(29.250)	-	-	-	(394.103)
31. децембар 2013. године	<u>4.076.623</u>	<u>1.139.097</u>	<u>191</u>	<u>365.060</u>	<u>63.907</u>	<u>5.644.878</u>
1. јануар 2014. године	4.076.623	1.139.097	191	365.060	63.907	5.644.878
Набавке у току године	-	110.820	-	120.583	1.588.294	1.819.697
Преноси	196.034	363.329	231	(329.534)	(230.060)	-
Преноси са залиха	-	(10.550)	-	-	-	(10.550)
Отуђења и расходовања	(11.243)	(17.927)	-	(2)	-	(29.172)
31. децембар 2014. године	<u>4.261.414</u>	<u>1.584.769</u>	<u>422</u>	<u>156.107</u>	<u>1.422.141</u>	<u>7.424.853</u>
Исправка вредности						
1. јануар 2013. године	194.158	275.520	-	8.676	-	478.354
Амортизација	47.227	59.811	-	2.964	57	110.059
Отуђења и расходовања	(5.093)	(21.629)	-	-	-	(26.722)
31. децембар 2013. године	<u>236.292</u>	<u>313.702</u>	<u>-</u>	<u>11.640</u>	<u>57</u>	<u>561.691</u>
1. јануар 2014. године	236.292	313.702	-	11.640	57	561.691
Амортизација	58.807	124.332	58	2.965	-	186.162
Преноси	-	-	57	-	(57)	-
Преноси на залихе	-	(10.550)	-	-	-	(10.550)
Отуђења и расходовања	(23)	(15.262)	-	-	-	(15.285)
31. децембар 2014. године	<u>295.076</u>	<u>412.222</u>	<u>115</u>	<u>14.605</u>	<u>-</u>	<u>722.018</u>
Садашња вредност						
31. децембар 2014. године	<u>3.966.338</u>	<u>1.172.547</u>	<u>307</u>	<u>141.502</u>	<u>1.422.141</u>	<u>6.702.835</u>
31. децембар 2013. године	<u>3.840.331</u>	<u>825.395</u>	<u>191</u>	<u>353.420</u>	<u>63.850</u>	<u>5.083.187</u>

Процена фер вредности некретнина је извршена са стањем на дан 30. септембра 2013. године од стране Веосопех д.о.о. Београд. Процена је извршена применом тржишног приступа.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

6. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Стање на почетку године	919.008	538.750
Пренос са некретнина, постројења и опреме	-	79.735
Ефекти процене	-	300.523
	<u>919.008</u>	<u>919.008</u>

Процена фер вредности инвестиционих некретнина је извршена са стањем на дан 30. јуна 2013. године од стране привредног друштва Институт за економику и финансије д.о.о. Београд. Процена је извршена применом тржишног приступа.

7. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Учешћа у капиталу придружених правних лица	3.618.064	2.258
	<u>3.618.064</u>	<u>2.258</u>
Хартије од вредности расположиве за продају:		
- пословне банке у земљи	411.827	411.827
- привредна друштва у земљи	16.698	16.698
	<u>428.525</u>	<u>428.525</u>
Дугорочни пласмани у земљи	205.410	178.436
Дугорочни стамбени кредити дати запосленима	94.826	98.734
Остали дугорочни финансијски пласмани	37.941	1.827
	<u>338.177</u>	<u>278.997</u>
	4.384.766	709.780
Минус - исправка вредности:		
- учешћа у капиталу придружених правних лица	(3.109.756)	(1.683)
- хартија од вредности расположивих за продају	(382.124)	(332.619)
	<u>(3.491.880)</u>	<u>(334.302)</u>
	<u>892.886</u>	<u>375.478</u>

Учешћа у капиталу придружених правних лица

Учешћа у капиталу придружених правних лица исказана на дан 31. децембра 2014. године у износу од 508.308 хиљада РСД (2013. године – 575 хиљада РСД) у потпуности се односе на учешће у капиталу Српске банке а.д. Београд од 26,42% (2013. године – 0,01953%). У току 2014. године, започете су активности на реструктурирању и реорганизацији Српске банке а.д. Београд, на основу којих је руководство Групе донело одлуку о обезвређењу учешћа у капиталу.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

7. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (НАСТАВАК)

Учешћа у капиталу придружених правних лица (наставак)

Српска банка а.д. Београд

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Набавна вредност улагања	3.618.064	2.258
Исправка вредности улагања	(3.002.252)	(1.683)
	<u>615.812</u>	<u>575</u>
Свођење набавне вредности улагања по основу признавања дела резултата методом удела	(107.504)	-
	<u>508.308</u>	<u>575</u>

Кретање на улозима у придруженом друштву је било следеће:

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Стање на почетку године	575	575
Повећање учешћа за 26,4043%	3.615.806	-
Исправка вредности улагања у току године	(3.000.569)	-
Учешће у губитку придруженог друштва које се обрачунава коришћењем методе удела	(107.504)	-
	<u>508.308</u>	<u>575</u>

Сумиране финансијске информације придруженог правног лица дате су у наставку:

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Имовина	<u>11.277.023</u>	<u>28.048.237</u>
Обавезе	<u>9.353.353</u>	<u>23.736.550</u>
Нето имовина	1.923.670	4.311.687
% учешћа у придруженом друштву	<u>26,42383%</u>	<u>0,01953%</u>
Учешће у придруженом друштву	<u>508.308</u>	<u>-</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

7. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (НАСТАВАК)

Учешћа у капиталу придружених правних лица (наставак)

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Приходи од камата, накнада и провизија	1.343.788	2.240.395
Губитак из редовног пословања	(16.029.722)	(340.285)
Губитак	(16.029.722)	(340.285)
Остали свеобухватни резултат	-	-
Укупни свеобухватни губитак придруженог друштва	(16.036.712)	(352.279)
Дивиденде примљене од придруженог друштва	-	-

Дугорочни пласмани

Дугорочни пласмани у земљи исказани на дан 31. децембра 2014. године у износу од 205.410 хиљада РСД (2013. године – 178.436 хиљада РСД) у потпуности се односе на дате позајмице привредним друштвима у земљи одобрене уз каматну стопу од 1% годишње до 5% годишње.

Дугорочни стамбени кредити дати запосленима исказани на дан 31. децембра 2014. године у износу од 94.826 хиљада РСД (2013. године – 98.734 хиљаде РСД) одобрени су до 2005. године на период од 20 година и каматну стопу од 1% годишње (2013. године – 1% годишње).

8. ЗАЛИХЕ

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Плаћени аванси за залихе	3.909.455	1.529.255
Роба	980.982	543.099
Материјал	336.747	316.586
Алат и инвентар	169.162	124.323
Недовршена производња	35.887	47.977
Готови производи	24.303	32.107
	5.456.536	2.593.347
Минус: исправка вредности	(281.208)	(225.768)
	5.175.328	2.367.579

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

9. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Купци у земљи:		
- повезана правна лица	119.549	182.550
- остала правна лица	180.544	158.611
Купци у иностранству	5.383.488	5.166.023
	<u>5.683.581</u>	<u>5.507.184</u>
Минус: исправка вредности:		
- повезана правна лица	-	(160.018)
- остала правна лица	(1.792.124)	(1.568.393)
	<u>(1.792.124)</u>	<u>(1.728.411)</u>
	<u>3.891.457</u>	<u>3.778.773</u>

На доспела потраживања Група не врши обрачун затезне камате. Наплата потраживања од купаца није обезбеђена теретом на имовину дужника или јемством трећег лица.

Промене на исправци вредности потраживања за 2014. и 2013. годину су биле следеће:

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Стање на почетку године	1.728.411	312.353
Нове исправке у току године	297.821	1.440.834
Негативне курсне разлике	(141.821)	12.500
Отписана исправљена потраживања	-	(46)
Наплата претходно исправљених потраживања	(92.287)	(37.230)
	<u>(92.287)</u>	<u>(37.230)</u>
Стање на крају године	<u>1.792.124</u>	<u>1.728.411</u>

10. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Гарантни и орочени депозити	3.138.866	9.580.221
Девизни рачуни	2.648.781	540.387
Текући рачуни	328.457	172.581
Девизни акредитиви	146.613	95.761
Издвојена новчана средства и акредитиви	125.072	7.351
Девизна благајна	171	14
Остала новчана средства	2.269	2.647
	<u>6.390.229</u>	<u>10.398.962</u>
Минус: исправка вредности:		
- гарантних и орочених депозита	(521.635)	-
	<u>(521.635)</u>	<u>-</u>
	<u>5.868.594</u>	<u>10.398.962</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

---

10. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ (НАСТАВАК)

Гарантни и орочени депозити исказани на дан 31. децембра 2014. године у износу од 2.617.231 хиљаду РСД (2013. године – 9.580.221 хиљаду РСД) највећим делом се односе на бескаматна средства, чије је коришћење ограничено, издвојена у претходном периоду за извршење обавеза по основу уговора о спољнотрговинском промету.

11. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

	у хиљадама РСД	
	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Потраживање за више плаћен ПДВ	518.214	263.080
Порез на додату вредност у примљеним рачунима	<u>2.823</u>	<u>35.295</u>
	<u>521.037</u>	<u>298.375</u>

12. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	у хиљадама РСД	
	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Унапред плаћени трошкови	1.573.155	901.576
Разграничени трошкови по основу обавеза	2.162	26.149
Остала активна временска разграничења	<u>12.100</u>	<u>34.818</u>
	<u>1.587.417</u>	<u>962.543</u>

13. ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Основни капитал Матичног друштва исказан на дан 31. децембра 2014. године у износу од 1.194.962 хиљаде РСД (2013. године – 1.194.962 хиљаде РСД) се састоји од удела оснивача, Републике Србије.

Основни капитал Матичног друштва исказан у пословним књигама није усаглашен са стањем основног капитала регистрованим код Агенције за привредне регистре. Матично друштво је покренуло процес његовог усаглашавања.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

14. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Резервисања за трошкове судских спорова	242.769	185.604
Резервисања за трошкове у гарантном року	109.630	117.496
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	22.184	72.514
Остала дугорочна резервисања	-	473
	374.583	376.087

Промене на резервисањима у 2014. години приказане су у наредној табели:

	у хиљадама РСД				
	Судски спорови	Трошкови у гарантном року	Накнаде и бенефиције запослених	Остала резервисања	Укупно
Стање на почетку године	185.604	117.496	72.514	473	376.087
Нова резервисања у току године	57.165	19.955	-	-	77.120
Укидање резервисања у току године	-	(11.839)	(47.948)	-	(59.787)
Исплате у току године	-	(15.982)	(2.382)	(473)	(18.837)
Стање на крају године	242.769	109.630	22.184	-	374.583

Укупно резервисани износ за судске спорове на дан 31. децембра 2014. године износи 242.769 хиљада РСД (2013. године - 185.604 хиљаде РСД). Група је извршила резервисање за судске спорове у складу са одлуком руководства, а на основу процене вероватних губитака извршене од стране правног заступника Групе.

15. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Дугорочни кредити у земљи	245.373	342.420
Обавезе које се могу конвертовати у капитал	36.697	-
Остале дугорочне обавезе:		
- дугорочне обавезе по основу извоза	5.297.070	4.953.006
- остале дугорочне обавезе по основу пројеката	2.307.699	2.535.983
	7.604.769	7.488.989
	7.886.839	7.831.409
Текућа доспећа дугорочних кредита	(204.117)	(236.449)
	7.682.722	7.594.960

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

15. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (НАСТАВАК)

Обавезе Групе по основу дугорочних кредита на дан 31. децембра 2014. године у износу од 245.373 хиљаде РСД (2013. године – 342.420 хиљада РСД) највећим делом се односе на средства одобрена за финансирање инвестиција у друга правна лица.

Каматне стопе на одобрена средства на дан биланса стања крећу се у распону од 3М ЕУРИБОР+4% до 8% годишње (2013. године - 3М ЕУРИБОР+4% до 8% годишње).

Остале дугорочне обавезе на дан 31. децембра 2014. године у износу од 7.604.769 хиљада РСД (2013. године – 7.488.989 хиљада РСД) у целости се односе на дугорочне обавезе по старим пословима из периода бивше Југославије.

Валутна структура дугорочних обавеза на дан биланса стања је била следећа:

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
УСД	7.556.026	6.701.628
ЕУР	271.368	342.420
РСД	36.697	-
ГБП	22.152	787.361
СЕК	596	-
	7.886.839	7.831.409

Структура доспећа дугорочних обавеза на дан 31. децембра 2014. и 2013. године дата је у следећој табели:

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
До 1 године	204.117	236.449
Од 1 до 2 године	25.200	78.816
Од 2 до 5 година	-	11.942
Преко 5 година	7.657.522	7.504.202
	7.886.839	7.831.409

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

16. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

Одложена пореска средства и пореске обавезе на дан 31. децембра 2014. и 2013. године односе се на привремене разлике по следећим позицијама:

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Одложене пореске обавезе		
Некретнине, постројења и опрема	400.457	397.653
	<u>400.457</u>	<u>397.653</u>
Одложена пореска средства		
Залихе	14.664	12.720
Дугорочна резервисања	2.679	4.363
Обавезе по основу јавних прихода	2	207
	<u>17.345</u>	<u>17.290</u>
	<u>383.112</u>	<u>380.363</u>

17. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Добављачи у земљи:		
- повезана правна лица	1.031	-
- остала правна лица	1.952.134	1.017.024
Добављачи у иностранству	883.308	1.722.824
Остале обавезе из пословања:		
- повезана правна лица	1.840	491
- остала правна лица	11.833	36.126
	<u>2.850.146</u>	<u>2.776.465</u>

18. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Приходи од продаје робе у земљи:		
- повезана правна лица	175	-
- остала правна лица	19.281	10.536
Приходи од продаје робе у иностранству	7.702.346	6.806.325
	<u>7.721.802</u>	<u>6.816.861</u>

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

19. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Приходи од продаје производа и услуга у земљи:		
- повезана правна лица	222.211	-
- остала правна лица	1.079.375	849.375
Приходи од продаје производа и услуга у иностранству	695.724	2.424.411
	1.997.310	3.273.786

20. ТРОШКОВИ ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Трошкови бруто зарада	782.671	749.459
Трошкови службених путовања	265.631	200.010
Трошкови пореза и доприноса на зараде на терет послодавца	127.789	133.595
Трошкови накнада по ауторским уговорима	109.478	112.540
Трошкови отпремнина	24.412	3.419
Трошкови накнада за превоз радника	21.301	19.626
Остали лични расходи	50.300	33.901
	1.381.582	1.252.550

21. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Трошкови услуга на изради учинака	710.626	747.102
Трошкови транспортних услуга	695.922	336.720
Трошкови услуга ремонта	455.264	949.673
Трошкови сајмова	97.909	91.373
Трошкови услуга одржавања	51.675	46.875
Трошкови закупнина	34.536	16.290
Трошкови рекламе и пропаганде	23.851	7.910
Трошкови истраживања	3.903	8.080
Трошкови осталих услуга	90.478	171.713
	2.164.164	2.375.736

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

22. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Трошкови непроизводних услуга	399.430	1.624.453
Трошкови платног промета	185.334	143.086
Трошкови судских и административних такси	45.623	96.966
Трошкови професионалних услуга	65.232	103.539
Трошкови репрезентације	55.363	70.412
Трошкови пореза и доприноса	45.507	32.467
Трошкови премије осигурања	38.252	30.242
Остали нематеријални трошкови	85.261	98.619
	920.002	2.199.784

23. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Приходи од камата:		
- повезана правна лица	1.950	-
- остала правна лица	297.989	505.420
Позитивне курсне разлике:		
- повезана правна лица	3.432	-
- остала правна лица	1.414.622	594.153
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	124.562	45.548
Остали финансијски приходи	3	1.532
	1.842.558	1.146.653

24. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Расходи камата:		
- остала правна лица	117	18.811
Негативне курсне разлике:		
- повезана правна лица	2.462	-
- остала правна лица	2.265.848	496.255
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	91.322	46.286
Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	107.504	-
Остали финансијски расходи	2.401	328
	2.469.654	561.680

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

25. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Обезвређење учешћа - повезана правна лица	3.000.569	-
Обезвређење остале имовине	325.076	1.641.570
	3.325.645	1.641.570

26. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Приходи од смањења обавеза	4.722.386	112.409
Наплаћена отписана потраживања и потраживања из специфичних послова	102.158	106.404
Приходи од укидања дугорочних резервисања	59.787	80.406
Вишкови	18.293	12.817
Приходи од усклађивања вредности некретнина и опреме	-	300.523
Остали непоменути приходи	10.422	130.908
	4.913.046	743.467

27. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Директан отпис потраживања	221.981	-
Расходи за хуманитарне, културне и здравствене намене	79.402	21.674
Расходи по основу обезвређења:		
- готовине и готовинских еквивалената	490.649	-
- залиха материјала и робе	39.295	11.668
Расходи по основу уговорених казни и пенала	3.420	38.464
Губици по основу продаје и расходовања основних средстава	2.860	19.848
Мањак	-	6.129
Остали непоменути расходи	5.210	16.261
	842.817	114.044

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

28. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Текући порески расход	158.313	140.992
Одложени порески расход	2.747	56.306
	161.060	197.298

29. ПРИВРЕДНА ДРУШТВА У САСТАВУ ГРУПЕ

Преглед привредних друштава у саставу Групе дат је у следећој табели:

<u>Пословно име</u>	<u>Делатност</u>	<u>Учешће у %</u>
Борбени сложени системи д.о.о. Београд	Производња оружја и муниције	100,00 %
Атера Плус д.о.о. Београд	Трговина на велико осталим производима за домаћинство	100,00%
Кипал експорт д.о.о. Београд	Рачуноводствени, књиговодствени и ревизорски послови; пореско саветовање	100,00 %
Јутра д.о.о. Београд	Остала прерада и конзервусање воћа и поврћа	100,00 %
Ковачки центар д.о.о. Ваљево	Ковање, пресовање, штанцовање и ваљање метала; металургија праха	51,00 %
ПМЦ Инжењеринг д.о.о. Београд	Изградња стамбених и нестамбених зграда	100,00 %

30. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

У оквиру својих редовних пословних активности Матично друштво обавља трансакције са повезаним лицима. У току 2014. и 2013. године обављене су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ		
Приходи од продаје робе у земљи:		
- остала повезана правна лица	175	-
Приходи од продаје производа и услуга у земљи:		
- остала повезана правна лица	222.211	-
	222.386	-

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

30. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (НАСТАВАК)

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ		
- остала повезана правна лица	5.382	-
	5.382	-
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ		
- остала повезана правна лица	2.462	-
	2.462	-
ПОТРАЖИВАЊА И ПЛАСМАНИ		
Потраживања од купаца:		
- остала повезана правна лица	119.549	22.532
	119.549	22.532
ОБАВЕЗЕ		
Обавезе према добављачима:		
- остала повезана правна лица	1.028	-
- придружена правна лица	3	-
Остале обавезе из пословања:		
- придружена правна лица	1.840	491
	2.871	491

31. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Циљеви управљања финансијским ризицима

Пословање Групе је изложено различитим финансијским ризицима: тржишном ризику, кредитном ризику и ризику ликвидности. Програм управљања финансијским ризицима Групе је усмерен на немогућност предвиђања догађаја на финансијским тржиштима и тежи минимизирању могућих негативних ефеката на финансијске перформансе Групе.

Група не користи никакве финансијске инструменте заштите од ефеката финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2014. године

31. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Тржишни ризик

Тржишни ризик се односи на ризик да одређене промене тржишних цена, као што су промене курса страних валута и промена каматних стопа, могу да утичу на висину прихода Групе или вредност њених финансијских инструмената. Задатак управљања тржишним ризицима јесте да се управља и контролише изложеност тржишним ризицима у оквиру прихватљивих показатеља, уз оптимизацију приноса Групе.

Девизни ризик

Изложеност Групе девизном ризику првенствено се односи на остале дугорочне финансијске пласмане, краткорочне финансијске пласмане, потраживања, готовину и готовинске еквиваленте, дугорочне кредите, остале дугорочне обавезе, краткорочне финансијске обавезе и обавезе из пословања деноминирани у страниј валути.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза Групе у страним валутама на дан извештавања је следећа:

	у хиљадама РСД			
	Имовина		Обавезе	
	2014.	2013.	2014.	2013.
ЕУР	6.367.234	8.879.661	898.457	2.062.402
УСД	3.285.502	5.217.668	7.810.964	7.011.834
ГБП	11.669	19.010	23.893	788.902
ЦХФ	177	76	-	-
СЕК	-	-	596	-
	9.664.582	14.116.415	8.733.910	9.863.138

На основу обелодањене структуре монетарне имовине и обавеза у страним валутама евидентно је да је Група пре свега осетљиво на промене девизног курса ЕУР, УСД и ГБП.

У следећој табели приказана је осетљивост Групе на ап्रेसијацију и депресијацију РСД за 10% у односу на поменуте стране валуте. Стопа осетљивости од 10% представља процену руководства Групе у погледу могућих промена курса РСД у односу на УСД, ЕУР и ГБП.

	у хиљадама РСД			
	2014.		2013.	
	+10%	-10%	+10%	-10%
ЕУР	(546.878)	546.878	(681.726)	681.726
УСД	452.546	(452.546)	179.417	(179.417)
ГБП	1.222	(1.222)	76.989	(76.989)
	(93.110)	93.110	(425.320)	425.320

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

31. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Тржишни ризик (наставак)

Каматни ризик

Група је изложена ризику промене каматних стопа на средствима и обавезама код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта и Група нема на располагању инструменте којима би ублажила његов утицај.

Структура монетарних средстава и обавеза на дан 31. децембра 2014. и 2013. године са становишта изложености каматном ризику дата је у следећем прегледу:

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Финансијска средства		
Некаматносна	10.077.091	14.352.505
Каматносна (фиксна каматна стопа)	646.712	822.284
	10.723.803	15.174.789
Финансијске обавезе		
Некаматносне	10.622.521	10.714.773
Каматносне (фиксна каматна стопа)	120.958	114.642
Каматносне (варијабилна каматна стопа)	108.659	212.565
	10.852.138	11.041.980

Наредна табела приказује анализу осетљивости нето добитка за текућу пословну годину на реално могуће промене у каматним стопама за 1% (2013. године - 1%), почев од 1. јануара. Повећање односно смањење од 1% представља реално могућу промену каматних стопа, имајући у виду постојеће тржишне услове. Ова анализа примењена је на финансијске инструменте Групе који су постојали на дан биланса стања и претпоставља да су све остале варијабле непромењене.

	у хиљадама РСД			
	2014.		2013.	
	+1%	-1%	+1%	-1%
Финансијске обавезе	(1.087)	1.087	(2.126)	2.126
	(1.087)	1.087	(2.126)	2.126

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

31. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Кредитни ризик

Група је изложена кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Групи измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак Групе. Кредитни ризик обухвата дугорочне и краткорочне финансијске пласмане, потраживања и дате гаранције и јемства трећим лицима.

У Републици Србији не постоје специјализоване рејтинг агенције које врше независну класификацију и рангирање привредних друштава. Услед тога, Група је принуђена да користи остале јавно доступне финансијске информације (нпр. податке о бонитету које пружа Агенција за привредне регистре) и интерне историјске податке о сарадњи са одређеним пословним партнером у циљу одређивања његовог бонитета. На основу бонитета купца, утврђује се износ његове максималне кредитне изложености, у складу са пословном политиком усвојеном од стране руководства Групе. Износ максималне кредитне изложености ревидира се најмање једном годишње.

У случају повећања износа доспелих потраживања и сходно томе повећане изложености кредитном ризику, Група примењује механизме предвиђене пословном политиком.

Група нема значајнију концентрацију кредитног ризика, јер се њена потраживања и пласмани односе на велики број међусобно неповезаних купаца са појединачно малим износима дуговања.

Ризик ликвидности

Руководство Групе управља ризиком ликвидности на начин који му обезбеђује да Група у сваком тренутку испуњава све своје обавезе. Група управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа доспећа финансијских средстава и обавеза.

Рочност доспећа финансијских обавеза Групе дата је у следећој табели:

	у хиљадама РСД			
	до 1 године	од 1 до 2 године	преко 5 година	Укупно
2014. година				
Дугорочни кредити	204.117	25.200	16.056	245.373
Обавезе које се могу конвертовати у капитал			36.697	36.697
Остале дугорочне обавезе	-	-	7.604.769	7.604.769
Краткорочне финансијске обавезе	4.401	-	-	4.401
Обавезе из пословања	2.850.146	-	-	2.850.146
Остале краткорочне обавезе	110.752	-	-	110.752
	3.169.416	25.200	7.657.522	10.852.138

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

31. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

Ризик ликвидности (наставак)

	у хиљадама РСД				
	до 1 године	од 1 до 2 године	од 2 до 5 година	преко 5 година	Укупно
2013. година					
Дугорочни кредити	236.449	78.816	11.942	15.213	342.420
Остале дугорочне обавезе	-	-	-	7.488.989	7.488.989
Краткорочне финансијске обавезе	308.905	-	-	-	308.905
Обавезе из пословања	2.776.465	-	-	-	2.776.465
Остале краткорочне обавезе	125.201	-	-	-	125.201
	3.447.020	78.816	11.942	7.504.202	11.041.980

Приказани износи засновани су на недисконтованим новчаним токовима на основу најранијег датума на који ће Група бити обавезна да такве обавезе намири.

32. УПРАВЉАЊЕ РИЗИКОМ КАПИТАЛА

У поступку управљања капиталним ризиком, руководство Групе има за циљ очување могућности да послује по принципу сталности пословања, истовремено максимизирајући приносе власницима и другим интересним странама путем оптимизације односа дуга и капитала. Руководство Групе прегледа структуру капитала на годишњој основи.

Група анализира капитал кроз показатељ задужености. Овај показатељ израчунава се као однос нето задужености и укупног капитала. Нето задуженост се обрачунава тако што се укупне финансијске обавезе (краткорочне и дугорочне) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупан капитал представља збир свих категорија капитала приказаних у билансу стања и нето задужености.

Показатељи задужености на дан 31. децембра 2014. и 2013. године су били следећи:

	у хиљадама РСД	
	2014.	2013.
Укупна задуженост	7.891.240	8.140.314
Готовина и готовински еквиваленти	5.868.594	10.398.962
Нето задуженост	2.022.646	(2.258.648)
Капитал	6.254.146	6.053.121
Укупан капитал	8.276.792	3.794.473
Показатељ задужености	24,44%	0%

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2014. године

---

33. ФЕР ВРЕДНОСТ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА

Финансијска средства која се након почетног признавања вреднују по фер вредности обухватају: финансијску имовину која се држи до доспећа, финансијска средства расположива за продају и финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активним тржиштима утврђује се на основу берзанских цена тих средстава и обавеза на дан биланса стања.

Вредновање финансијских инструмената којима се не тргује на активним тржиштима врши се применом неке од техника процењивања. Ове технике процене обухватају коришћење последњих независних тржишних трансакција између обавештених, вољних страна, ако су доступне, поређење са актуелном фер вредношћу другог инструмента који је у значајној мери исти и анализу дисконтованог тока готовине.

Руководство Групе сматра да је књиговодствена вредност финансијских инструмената која је обелодањена у билансу стања Групе, приближно једнака њиховим фер вредностима.

Претпоставке које су коришћене за процену тренутне тржишне вредности финансијских средстава/обавеза су следеће:

- За краткорочне пласмане, позајмице и обавезе, књиговодствена вредност је приближна фер вредност због њиховог кратког рока доспећа.
- За дугорочне пласмане и обавезе за израчунавање фер вредности користи се метод дисконтовања будућих новчаних токова по тренутној тржишној каматној стопи, која је на располагању Групи за сличне финансијске инструменте.
- Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активним тржиштима утврђује се на основу берзанских цена тих средстава и обавеза на дан биланса стања.

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената који су вредновани након почетног признавања по фер вредности груписане у нивое од 1 до 3 у зависности од степена могућности процене фер вредности.

- Ниво 1 одмеравање фер вредности произилази из котиране тржишне вредности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе.
- Ниво 2 одмеравање фер вредности произилази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вредности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на пример цена) или индиректно (на пример, проистекло из цена).
- Ниво 3 одмеравања фер вредности произилази из техника процењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а које представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2014. године

33. ФЕР ВРЕДНОСТ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА (НАСТАВАК)

	у хиљадама РСД			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
2014				
Финансијска средства:				
ХоВ расположиве за продају - котиране	46.401	-	-	46.401
	46.401	-	-	46.401
2013				
Финансијска средства:				
ХоВ расположиве за продају - котиране	95.906	-	-	95.906
	95.906	-	-	95.906

Губици по основу ХоВ расположивих за продају приказани су у извештају о осталом резултату.

34. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Судски спорови

Процењена вредност судских спорова који се на дан 31. децембра 2014. године воде против Групе износи 7.299.503 хиљаде РСД. Износи коначних губитака по основу судских спорова могу бити увећани по основу обрачунатих затезних камата до датума окончања спорова, односно до датума коначних исплата по споровима. Руководство Групе сматра да су резервисања за судске спорове који се воде против Групе на дан 31. децембра 2014. године у износу од 242.769 хиљада РСД (2013. године – 185.604 хиљаде РСД) довољна за покриће од потенцијалних губитака.

Дата јемства и гаранције

Потенцијалне обавезе Матичног друштва на дан 31. децембра 2014. године по основу јемстава и датих гаранција износе 8.072.457 хиљада РСД.

НАПОМЕНЕ УЗ КОНСОЛИДОВАНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2014. године

35. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески прописи Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских прописа од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Услед тога, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година, односно пореске власти имају право да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

Поред наведеног, Група има значајне трансакције са повезаним правним лицима. Иако руководство Групе сматра да Група поседује довољну и адекватну пратећу документацију у вези са трансферним ценама, постоји неизвесност да се захтеви и тумачења пореских власти разликују од тумачења руководства. Руководство Групе сматра да евентуална различита тумачења неће имати материјално значајних последица по финансијске извештаје Групе.

36. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

Група је извршила усаглашавање својих потраживања и обавеза са стањем на дан 30. новембра 2014. и 2013. године. У поступку усаглашавања са пословним партнерима, нису утврђена материјално значајна неусаглашена потраживања и обавезе.

37. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Дана 26. јануара 2015. године, Матично друштво је донело одлуку о повећању свог учешћа у зависном правном лицу Борбени сложени системи д.о.о. Београд за износ од 1.505.983 хиљаде РСД. Повећање учешћа извршиће се конверзијом дугорочних финансијских пласмана у износу од 1.451.806 хиљада РСД, конверзијом потраживања по основу камата у износу од 38.441 хиљаду РСД и преносом права својине над војним комплексом „Узићи“ у износу од 15.736 хиљада РСД. У току је процес добијања сагласности оснивача на наведену одлуку.

Управни одбор Матичног друштва је 8. априла 2015. године донео одлуку о повећању неновчаног капитала оснивача издвајањем из резерви Матичног друштва износа од 863.326 хиљада РСД. У току је процес добијања сагласности оснивача на наведену одлуку.

38. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
ЕУР	120,9583	114,6421
ГБП	154,8365	136,9679
УСД	99,4641	83,1282
ЦХФ	100,5472	93,5472